

den tidligere Vinavl i det Brandenburgske er ikke mere; tildels i Nedrebayern, Thüringen og paa flere Steder, hvor den tidligere florerede, er den nu forsvunden. Grünebergervinen sang i 1885 sin Svanesang. Kommunikationsmidlernes Udvikling fører med sig, at Vinavlen efterhaanden trænges bort fra de Steder, hvor de naturlige Betingelser for dens Trivsel ikke er særligt gunstige. Aar 1000 synes Reichelt at betragte som den tyske Vinavls Kulminationsaar, — forsaavidt Talen er om Vinavlens Udstrækning i Rum. Ved dette Aar standser hans Skrift.

Dr. M. Quarck, die Arbeiterschutzgesetzgebung im Deutschen Reiche. Eine socialpolitische Studie für die weitesten Kreise. Stuttgart. Verl. v. J. H. W. Dietz. 1886. (88 S.) (1 M.).

Dette i arbejdsvenlig Aand skrevne, særdeles nyttige lille Skrift begynder med at referere den bestaaende tyske Lovgivnings Bestemmelser vedrørende Arbejdernes Beskyttelse (Bestemmelser om Søndagsarbejde, Trucksystem, Børns og unge Menneskers Arbejde, Fabrikbestemmelser osv.). Derefter vises det, at disse Bestemmelser ere aldeles utilstrækkelige. I den tyske Rigsdag er der da ogsaa fra de forskellige Partier stillet Forslag om Udvidelse og Skærpeelse af de paagældende Bestemmelser. Disse Forslag refereres og det af Socialdemokraterne paa Rigsdagen stillede meddeles endog in extenso. Det paavises derefter, hvorledes den offentlige Mening og de forskellige Partier har ydet Forslagene Anerkendelse, — uheldigvis dog kun en Anerkendelse i Ord! Endelig søger Forf. at levere en Motivering af det socialdemokratiske Forslag. — Forf.s Anskuelse kan man dele eller ikke dele; — i ethvert Fald orienterer hans Skrift fortræffeligt.

Dr. F. Berghoff-Ising, das staatliche Erbrecht und die Erbschaftssteuer. Leipzig, C. F. Winter'sche Verlagshandlung. 1885. (36 S.)

Forf. søger at vise, at det ikke gaar an at motivere

de Arveskatter, som Staten opkræver eller burde opkræve, ved en Henvisning til en »Medarveret«, som Staten skulde have. Har Staten en Medarveret, maa den ogsaa have en Medejendomsret; — meget rigtigt, men det er netop ogsaa det, den har. At »experimentere ved Arveretten er ikke uden stor Fare«, mener han; men hans Bevisførelse herfor er næppe afgørende. Det »farlige« bestaar deri, at Indrømmelsen af en Medarveret for Staten let kunde bringe de paa Besiddelsen misundelige Klasser til at tro, at de Formuende, der dog for Størstedelen har arvet deres Formue, besidder den med Urette. Paa den anden Side ser Forf. gerne, at de bestaaende Arveskatter betydeligt forøges. Kun maa de ikke motiveres ved nogen »Medarveret« for Staten; men Arveskatten skal opfattes som en Skat paa »ein einmaliges Einkommen«. Udgaende fra en saadan Opfattelse vil en stærk Forøgelse af Skatten ikke være »farlig«; tværtimod: den vilde i socialpolitisk Henseende »virke beroligende paa de store besiddelsesløse Masser.« Forf.s praktiske Resultat bliver altsaa dog, at Arveskatten skal udnyttes efter et stort Omfang; om dette Resultat naas ad den ene eller den anden Vej kan være af stor theoretisk Betydning, — men »de store besiddelsesløse Masser« vil dog vistnok mindre foruroliges eller beroliges af det theoretiske Udgangspunkt, naar blot Maalet naas. Os forekommer nu det Udgangspunkt, Forf. forkaster, at være mere plausibelt end det, han benytter, men den lille Afhandling er forøvrigt velskreven og interessant.

G. Wermert, neuere socialpolitische Anschauungen im Katholicismus innerhalb Deutschlands. Jena. Verlag von Gustav Fischer. 1885. (114 S.) (2 M.)

Forf. er opfyldt af ungdommelig Iver og ungdommelig Selvsikkerhed, og derfor er det ganske naturligt, at hans Bestræbelser for at »holde sine egne Anskuelser saa meget som muligt tilbage« og for at referere rent objektivt ikke altid lykkes. Trods al formentlig »Objektivitet« kan hans